

Выходить во Львовѣ по Вторнику, Четвергу и Суботу (кроме рукописей) по 4-ой год попод. Литер. додатокъ „Библіотекъ и книжарнъ“ выходитъ по 3 почат. аркушъ кожного 16-го и послѣдняго дня кожного мѣсяца.

Редакция, администрація и типографія подл. Ч. 44 улицы Галицка.

Всѣ листы, посылки и рекламации наложить пересылать подл. адресомъ: редакция и администрація „Дѣло“ Ч. 44 ул. Галицка.

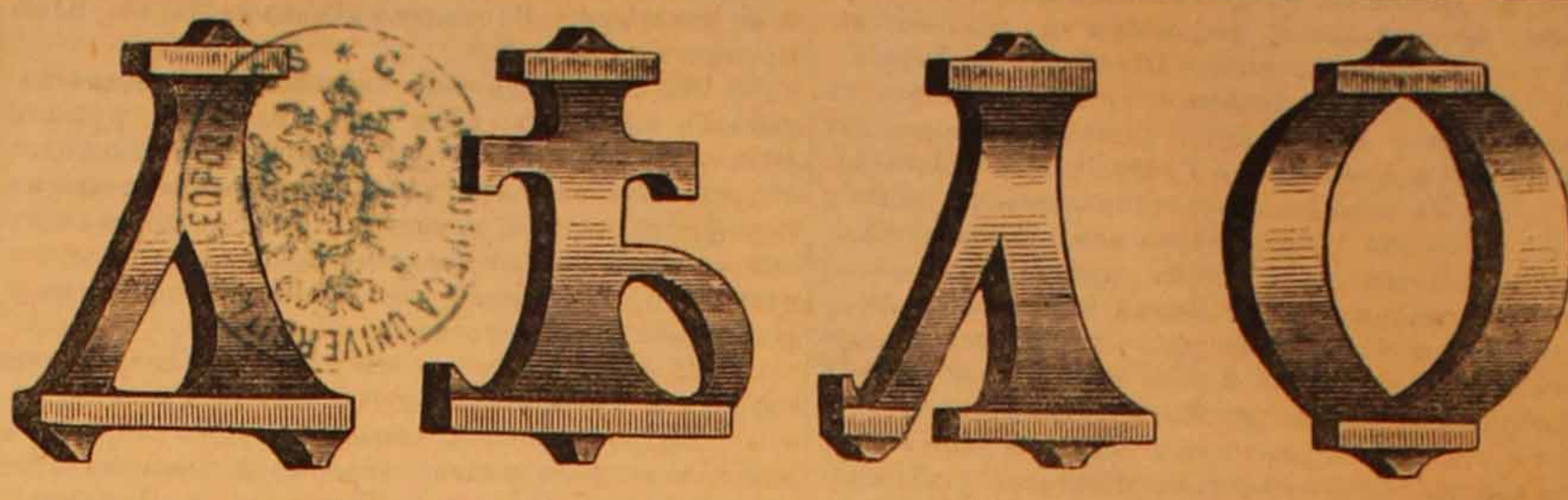
Рекламации не возвращаются только на переплату за стореженье.

Подписки принимаются по 12 кр. в. в.

Оглашенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. в. в. бѣть одного труппы початкомъ.

Рекламации неоплаченныхъ вѣдѣй бѣть порта.

Предплату наложить пересылать ерархо (взлудчѣе почтомъ) „переклавамъ“ до: Администрація часопису „Дѣло“ ул. Галицка Ч. 44.

Предплатъ на „Дѣло“ для Литовск. и для Россіи:	
на полн. рѣкъ . . . 12 рр.	на полн. рѣкъ . . . 12 рр.
на полн. року . . . 6 рр.	на полн. року . . . 6 рр.
на четвѣт. року . . . 3 рр.	на четвѣт. року . . . 3 рр.
съ дод. „Библіотекъ“:	съ дод. „Библіотекъ“:
на полн. рѣкъ . . . 16 рр.	на полн. рѣкъ . . . 16 рр.
на полн. року . . . 8 рр.	на полн. року . . . 8 рр.
на четвѣт. року . . . 4 рр.	на четвѣт. року . . . 4 рр.
на самѣ додатокѣ:	на самѣ додатокѣ:
на полн. рѣкъ . . . 5 рр.	на полн. рѣкъ . . . 5 рр.
на полн. року . . . 2-50	на полн. року . . . 2-50
на четвѣт. року . . . 1-25	на четвѣт. року . . . 1-25
Для Литовск. и для Россіи:	
на полн. рѣкъ . . . 12 рр.	на полн. рѣкъ . . . 12 рр.
на полн. року . . . 6 рр.	на полн. року . . . 6 рр.
на четвѣт. року . . . 3 рр.	на четвѣт. року . . . 3 рр.
съ дод. „Библіотекъ“:	на самѣ додатокѣ:
на полн. рѣкъ . . . 19 рр.	на полн. рѣкъ . . . 6 рр.

Въ дѣлѣ епископства въ Станиславовѣ.

Въ послѣднемъ числѣ нашего часописи умѣстили мы въ повѣой основѣ правительственный проектъ основана руского епископства въ Станиславовѣ. Дотычный проектъ придала палата послѣвъ рады державной комисіи бюджетовой. Можна сподѣваться, що проектъ не стрѣтитъ оппозиціи въ комисіи бюджетовой, но вѣдѣ, въ нѣякой часописи не удалось намъ подыбати якогонебудь замѣту противъ потребности руского епископства въ Станиславовѣ, — потребности, котру давно же отчувала и повсечасно высказывала цѣла Галицка Русь, а о котрой наконецъ на серію подумали и пересвѣдчили австрійске правительство и римска столица. Мотивы, якими правительственный проектъ доказуе потребу вылучена колишнихъ округовъ: Коломыя, Чортковъ, Станиславовъ и Буковины зъ территоріи архіепископства львовского, покликуючися только на аномальну розлогость архидіецеціи львовской, суть вже самі собою переконуючі, а треба сказати, що се ще не всѣ мотивы, які могло навести правительство на подпору своего проекту, выходячи зъ становища интересовъ чисто державныхъ. Правительство зашло схарактеризувати локальній отношенія области назначеной на епископство станиславовское, — що Русины все съ великимъ натискомъ подносили. Мимо того однакожъ — якъ кажемо — можна сподѣваться, що рада державна переконаеся о потребѣ того нового епископства руского и противъ его основана не знайдѣся якогось сильной оппозиціи.

Друга рѣчь що до дотации епископа станиславовского. Зъ правительственного проекту бачимо, що недавній вѣсти наспѣвший зъ Вѣдѣя, будучи дотация епископа станиславовского мала бути покрывана зъ доходовъ митрополита львовского, показався правдивыми. Дотация митрополита має бути зменшена на дотацию епископа въ Станиславовѣ, тогда, коли отпаде пенсія 12.000 зр. зъ доходовъ митрополита для б. митр. Іосифа Сембратовича. До той-же поры епископъ має побирати 7.000 зр. зъ фонду религіиого.

Якъ несправедливо поступило собѣ правительството, що б. митр. Іосифови, котрого зневолено внести свою резигнацію — якъ сказано — „за-оля интересовъ державы“, не выплачуе пенсіи зъ фонду религіиого

взглядно и державного, але звалило той тягаръ на невеликій доходъ львовской митрополіи, — такъ само несправедливо являеся намъ обтяжати доходъ митрополіи дотациєю для епископа станиславовского. Мы заразъ, якъ только наспѣла таа вѣсть, запротестували противъ того кроку — и теперь подносимъ нашъ протестъ въ имени всей Галицкой Руси. Мы вѣримо, що въ интересѣ галицко-польского духовенства и Езуитовъ лежитъ — удержувати въ бѣдности нашихъ ерарховъ, але се не лежитъ въ интересѣ Русиновъ и самого австрійского правительства.

Треба взяти тоа на увагу, що епископство въ Станиславовѣ основуеся не для вдоволения домоганъ Русиновъ, — не тѣ нынѣ часы, чтобы що роблено для нашего вдоволения, — але, якъ признае самъ правительственный проектъ, зъ конечной потребности, и то въ интересѣ католицкой церкви и державы. Коли-жь такъ, — то фондъ религіиый и скарбъ державный повинни дати и дотацию епископови. Редукція доходовъ львовского митрополита на кошгъ удержана станиславовского епископа була-бы великою несправедливостею и покривдженьемъ руской народности. Гал. фондъ религіи. належитъ въ рѣвній мѣрѣ до всѣхъ католицкихъ обрядовъ, а на щорѣчне доповненье его зъ скарбу державного складаются зарѣвно Русины якъ Поляки и Ормены. Сподѣваемося, що правительство, знающе исторію повстанія галицкого фонду религіиого, не счоче ставати на становище польскихъ загорьлыхъ ультрамонтаивъ и не счоче отмовляти галицко-руской церкви права до фонду религіиого!... Въ чѣмъ отже причина, чтобы дотация греко-католицкого епископа въ Станиславовѣ не мала бути покрывана зъ фонду религіиого и скарбу державного?

Причины такой мы не бачимо, а можемо догадуватися жерела, зъ котрого выплывають всѣ того рода для насъ ласки, що то мовлявъ „одна рука дае, а друга выдирае“... Та только головне пытанье въ томъ: чи тымъ вдоволимося мы, Галицкй Руси, и якъ мы оцѣнимо такы ласки... А прецѣ на насъ тутъ наибѣльше залежитъ!

Першй загалный зборы руского жѣночого товариства въ Станиславовѣ.

Бѣжучій рѣкъ, о кѣлько зъ одного боку дався въ знаки нашему народови и невзражаемъ,

олотоу, та повенями и дружнымъ напоромъ всякихъ ворожихъ силъ на розвѣй нашего народного жита, о только зъ другого боку показавъ именно нагляднѣйше, нѣжъ котрый-небудь зъ попереднихъ роковъ живучость нашей народнои идеѣ и силу та тревалость того розбудженія народныхъ силъ, котре есть найкраснѣйшъ здобуткомъ кѣлканаяцятлѣтной працѣ нашей интеллигенціи на нивѣ народного розвою. Досыть буде только пригадати головнѣйшй факты сего року, якъ вѣче львовскихъ Русиновъ въ справѣ езуитской и выплышу зъ него депутацію до трону, вѣче академиковъ въ Коломыи, вѣче окружне въ Долинѣ, широкій и потѣбляючй початки организація дяковъ, вандрѣвку молодѣжи, повстанье новыхъ кѣлкадесяти читальне и починъ до одноцѣльной организація тыхъ многоважныхъ розсадниковъ народнои оовѣты, и въ кѣнци гарный розвѣй „Народной Торговлѣ“ и еи фалий, — досыть, якъ кажемо, переглянути только тѣ важнѣйшй факты, чтобы пересвѣдчитися, що Навѣт въ рублицѣ нашего народного жита сего року значно змѣгся по-надъ Дебет, и подае якъ найкрасшю надѣю на те, що дефицитъ въ нашомъ народомъ житю коли й не швидко ще зовѣмъ уморатъ та щезне, то бѣдай не буде вростати въ такой страшной прогресіи, якъ се бывало въ давнѣйшихъ часахъ.

До тыхъ свѣтлыхъ фактовъ сего року прибувае ще одинъ, котрый хочъ довершився на его склонѣ, то все-жь такы подѣ взглядомъ важности не уступае попереднымъ. Сеть се завязанье руского жѣночого товариства, котрого першй конститууючй зборы отбулися въ Станиславовѣ въ понедѣлокъ д. 8 с. м. въ комнатахъ руской читальнѣ. Въ одномъ зъ попереднихъ н-рѣвъ „Дѣла“ указали мы на важность того товариства, печатаючи его статуты, затвержденй намѣстничствомъ. Цѣль и задачѣ того товариства представило вымовными и горячими словами теперѣшня его предѣдателька, панѣ Наталія зъ Озаркевичѣвъ Кобрыньска въ обширной промовѣ, выголошеной на зборахъ.

Загаломъ сказати мусимо, що была се щаслива гадка, засновати се товариство въ Станиславовѣ, де руске жѣноцтво отъ давна вже шире и ревно занималося справами народными. Вп. панѣ Виняцка, деканова, оббѣнана основно съ исторією Руси и нашою литературою. Панна Т. Навроцка, учителька и сестра пок. Вол. Навроцкого, занималася збираниемъ матеріалу этнографичного, зъ котрого дещо было печатане. Въ сносѣ членовъ „Просвѣты“ зъ р. 1874 записана

Марія Остерманова, а коли въ р. 1877 завязалися въ Станиславовѣ филія „Просвѣты“, то нѣжъ першими вступила до неа панѣ Адела Желеховска, котра и до нынѣ бере живу участь въ дѣлахъ той филіи. За ея прикладомъ пошла п-на Ем. Ничаѣвна, зѣвѣтна вже ширшой громадѣ Русиновъ зъ гарного отчиту „Женщина въ руской повѣсти“, котрый выгососла сего лѣта на вечерку рускихъ вандрѣвниковъ-студентовъ въ Коломыи. Крѣмъ нихъ занимаються пыльно справами народными въ Станиславовѣ Вп. панѣ Левина (жена проф. Остапа Левинского), Софія Буцанска, п-а Елена Шанковска, Нат. Литвиновичѣвна и др. При такихъ гарныхъ и ширыхъ силахъ мѣсцевыхъ не диво, що гадка заснована жѣночого товариства для широкой и разумной працѣ надъ духовнымъ розбудженьемъ нашего жѣноцтва впаала на дуже плодну рѣлку и зъ сего початку выкликала живе заняте и энтузіазмъ. — Правда, якъ всяка нова гадка, такъ и та мусѣла передъ своимъ оуощеньемъ збороти не мало трудностей, перемогчи недовѣріе и сумнѣвы людей неприхильныхъ або й неохѣтныхъ, — але заразъ уже першй загалный зборы нового товариства доказали наглядно, що гадка была жива и сильна и що трудности побороно.

Въ тыхъ першихъ зборахъ взяло участь 54 женщины, въ части мѣсцевыхъ, а въ части прибувшихъ зъ близкихъ и дальшихъ оторѣвъ галицкой Руси. Видѣли мы тамъ обѣчъ молодѣнкихъ красавицъ такожъ поважній вѣкомъ и жизненнымъ досвѣдомъ панѣ, съ молодымъ жаромъ и невыгаошю широстею принимаючихъ участь въ эдвиженю нового дѣла. Въ позамѣсцевыхъ, котрѣ не щадили труда аніи коштовъ, чтобы прибути на се невидане доси у насъ свито, назвемо только о. Иполита Окуневского, котрый съ своими двома дочками прибувъ ажъ зъ Яворова за Коссовомъ, дальше панну Софію Окуневскую зъ Львова, панну Наталію Кобрыньску зъ Болехова, панну Іерониму Озаркевичѣвну и панну Ольгу Озаркевичеву зъ Белелуѣ, панну Ольгу Ганкевичѣвну зъ Святына и др. О другѣй годинѣ поплудни почали скромній комнаты русков читальнѣ заповноватися участницами збору такъ, що швидко въ головной комнатѣ не стало мѣсца и деякй участницѣ, а такожъ мужичны въ другой комнаты черезъ отворенй дверѣ приоудухувалось ходови нарадѣ. П. Теофалъ Окуневскій, господарь и основатель читальнѣ, представивъ зборови ц. к. правительственного комисаря, п. Заградника, Русина. По томъ забрала голось панна Ничаѣвна и

Основной черты внутреннею устройю заходно-русской церкви въ XVI и XVII вѣк.

Студія Ореста Ловицкого.

Религіане житье каждого народу не може ровниватися иншими дорогами, инакшими отъ тыхъ, якими йде розвѣй прочихъ еторѣвъ его историчного жита. Длятого идеѣ и напрымъ, руководячй въ давнѣй часѣ житьемъ успѣбнымъ и политичнымъ, конечно отбиваються въ фактахъ жита церковного. Ся засада, примѣнима до исторіи каждого народу, особливо аскраво потверждаеся въ минувшомъ житю южно-русского племени, для котрого вѣра довгій часъ служила знаменемъ народности. Доля южно-русской церкви была все неровныо звязана съ долею его народности и для того епѣ торжества народныхъ принципѣвъ были рѣвночасно епохами торжества церкви и на отворѣтѣ. Аналогия таа не обмежався лашъ едностею ихъ вѣшной долѣ, — она може бути розширена и на внутрѣшний стрѣй жита церковного и еусобного. Якъ зѣвѣстно, основныя черты народного южно-русского естроу еусобного были все: змаганье до рѣвноправности та самоуправы и принципъ выборовй. Я хочю доказать, что ти-жь черты были основными и для внутрѣшного церковного естроу въ кнѣжій, або вѣрнѣйше, южно-заходной Руси и что борба о охорону ихъ складала головнѣйшй амѣтъ исторіи заходно-русской церкви въ XVI и XVII вѣкахъ. Не буду запускаться въ подробности, розкрываючи свою гадку, а подѣлю лишь найважнѣйшій очеркъ предмету.

За-дѣя недостатчи историчныхъ свѣдѣнъ о южно-заходной Руси въ часѣвъ XIII и першѣй половинѣ XIV в., годѣ сказати щось певного о внутрѣшномъ устройю тогдѣшней

южно-заходной церкви. Але грууючи отрывочній свѣдѣнствъ слѣдуючю за тымъ епохи, находимо, що консеквентный развѣй организаціи дерковныхъ относинъ не бувъ тутъ перерывий татарскимъ а потому литовскимъ завоеваньемъ, але продолжався въ дусѣ тыхъ самыхъ принципѣвъ, які панували ще въ старинно-рускомъ периодѣ. Вже въ XII—XIII вѣкахъ замѣчаемо, що выборѣ епископовъ, котрый первѣтно довршався соборомъ самыхъ лишь ерарховъ подѣ проводомъ митрополита и за доволомъ великого князя, постепенно ставався дѣломъ миряны, представителѣвъ мѣсцевыхъ вѣрныхъ. Не кажемо вже о Новгородѣ, де выборѣ епископовъ належавъ народному вѣчу, але и въ другихъ старо-русскихъ князѣвствахъ увѣйшло въ вычай, що по смерти або отходѣ епископа мѣсцевый князь равомъ съ своими подданными выбиравъ его наставника и посылавъ для посвященья до кѣвского митрополита. Пѣвнѣйше въ московскѣй Руси вычай той бувъ амѣненый въ томъ напрымъ, що миряны усунуно отъ участи въ выборѣ ерарховъ, — але въ южно-заходной Руси, ще до отдѣлення ви отъ московской митрополіи, находимо, що выборѣ епископовъ довршався по переднѣйшюму вычаю, с. в. не соборомъ самыхъ ерарховъ, але при участии князѣвъ, боярѣ, священниковъ и всего „люду“ той епархіи, для котрой выбирался архіепископъ. Коли пѣвнѣйше тутъ была основана окрема митрополія, то тымъ порядкомъ довршався вычайный выборѣ также кѣвскихъ митрополитѣвъ, съ тою только рѣжницею, що въ складѣ выборѣцѣвъ входили князѣ, бояре и „людетво“ не одной якогось епархіи а цѣлой митрополіи. Така сама система выбору была уживана до обсады и другихъ ступенѣвъ церков-

ныхъ до низшихъ клириковъ включно. Суть документальній свѣдѣнствъ, що ще въ половинѣ XVI в. архимандритѣвъ кѣвско-печерской и другихъ обителей выбирали не самѣ старцѣ монастырскѣй, але также князѣ, земане и бояре кѣвской землѣ; а виленьскій мѣщане до часѣвъ уни самѣ выбирали и поставляли до своихъ городскихъ церквей не только священниковъ, а и дяконѣвъ, уставщикѣвъ и пономарѣвъ. То само стрѣчаемо и въ другихъ мѣстахъ и мѣстечкахъ южно-заходной Руси.

Выборча система вычайной вѣлжяе выборѣцѣвъ съ выбиранными и творитъ мѣжъ ними тѣсну моральну звязь. Такъ было и въ томъ случаю. Не складаючи окремого, замкненого въ собѣ етану а разъ-на-равъ доповняючися членами выбиранными зъ-посередъ миряны, заходно-руске духовенство XV—XVI в. жило однимъ житьемъ съ своими вѣрными, браво видну участь въ ихъ еусѣбныхъ и политичныхъ дѣлахъ и въ свою чергу не уеуывало миряны отъ такой-же участи въ дѣлахъ дотыкавшихъ церковной области. Поки въ литовскѣй Руси истнували удѣльный княжества, православній ерархи занимали почетній мѣсца въ складѣ князѣхъ „радѣ“; пѣвнѣйше, въ XVI в. мы бачимо ихъ членами соймѣвъ рѣжныхъ заходно-русскихъ земель и воеводствъ, а по вымыслѣ одной грамоты короля Жигмонта I въ 1511 року можна заключати, що православній ерархи вѣсѣдали навѣтъ въ генеральныхъ соймахъ великого княжества литовского. Зъ другой етороны и миряне въ той часѣ глядѣли на церковній дѣла якъ на щось таке, что повинно подлагати вѣдѣню всѣхъ и каждого зъ членѣвъ церкви, а не самой лишь ерархіи. Окауючи церквей отѣку и щедрѣй добрѣянна, свѣтскѣй люде того часу уважали

своимъ правомъ беречьи церковного порядку и доброустрою, контроловати житье и дѣвляндеть выбраного ними духовенства и въ загалѣ брати найдѣвляндѣйшу участь въ дѣлахъ церковныхъ. И не было случая, чтобы представитель церкви протестували коли противъ законности подобныхъ поглядѣвъ и относинъ, — противно, иногда они самѣ доуекали вмѣшуватися мирянамъ въ такѣ дѣла, котрѣ и по правиламъ церковнымъ повинни належати самѣй лишь духовной власти. Доувалися документальній свѣдѣнствъ о томъ, що миряне входили въ складѣ „духовныхъ еудѣвъ“ не только епископскихъ, але навѣтъ митрополитичныхъ, и брали участь въ рѣшаню дѣлъ дотыкавшихъ властиво церковной управы. Наконецъ миряне брали участь въ „церковныхъ соборахъ“, котрѣ звываючи были скликаванй рѣшати важнѣйшй пытаня дотыкавшй всеи литовско-русской митрополіи. Коли въ початку XV в. въ литовскѣй Руси доврѣла гадка о необходимости мати своего окремого, независимого митрополита, то великій литовскій князь Витовтъ не обмежився на вступну на раду о томъ важномъ дѣлѣ съ самими епископами, але, слѣдуючи очевидно мѣсцевому вычаю, „сѣбра всеи князи литовскихъ и русскихъ земель, и боярѣ, и вельможѣ, архимандриты же и игумены, и благоговѣйныя иноки и поны, и сѣхъ всѣхъ съвѣтомъ и волею и избраниемъ а хотѣнїемъ“ было оконечно рѣшене пытанье о отдѣленю кѣвской митрополіи и о выборѣ митрополитомъ Григорія Симблѣака. Въ томъ документальномъ свѣдѣнствѣ поименованый вычайный складѣ заходно-русскихъ церковныхъ соборѣвъ, не амѣнявшійся и за весь послѣдуючій часѣ, съ вынаткомъ лишь того, что въ концѣ XVI в. на соборахъ являються кромѣ

коротко здавши справу з дотеперішніх заходів комітету около завязаня товариства, оповістили, що статуты товариства зостали намісничимъ затвержені и що річею нинішнього збору єсть укріпленя товариства и виборъ видѣлу. По ній забрала голосъ пані Кобрынська и въ обширній промові пояснила цѣль и значеня жіночого товариства, вказуючи на праці и заходи женщинъ въ нинішніхъ краяхъ Европы около вибореня для себе красной долі. Перейшовши оттакъ до отнесеня нашего краю, вказала бездѣяння попередъ всего на недостатку товариського житя у насъ, котрой жереломъ єсть зъ одного боку отъообненя мужчинъ отъ женщинъ въ житю, вихованю и духовыхъ интересахъ, а зъ другого боку недостача широкой освіти мѣжъ нашими женщинами. Той недостаткѣ бажає запобігти нове товариство съ помощью литературы, отчетівъ и дискусій, представлень театральныхъ и живого примѣру. Бесѣда пані Кобрынської, выголошена поважно и перерывана частими оплесками, выкликала загальне одушевленя и збудила у воіхъ те переконаня, що нове товариство єсть оправдѣ выплывомъ нашего питомого розвою и нашихъ народныхъ потребъ, а не слѣпимъ наслѣдуванемъ заграничной моды, — що инициаторки его широко и серьезно розуміють его задачу и готові серьезно та вытревало потрудитися для ея сповненя.

По той промові панна Ничайвна перечитала (печатані вже въ „Дѣлѣ“) статуты товариства, а по ихъ одностороньмъ одобреню запросила присутній участницѣ, чтобы вписали свои имена на ласту и зложили приписані вкладки. Слѣдуючи тому запрошеню, заразъ таки вписались 54 пані въ члены нового товариства и зложили 54 зр. вкладокъ. Мѣжъ тымъ корреспондентъ „Дѣла“, присутній на зборѣ, отчитавъ поздравляючія письма и телеграммы, котрыхъ надослѣдило 37 зъ рожныхъ сторянь нашой Руси и котрі загальне выкликали одушевленя. Затимъ приступлено до вибору предсѣдательки, мѣстопредсѣдательки и 6 видѣловыхъ. Выбору того доконано при посередництвѣ трехъ довѣреныхъ панъ, котрі насампередъ згодилися на кандидатурку, а оттакъ предложили ихъ зборови до голосованя. Выбрано на предсѣдательку паню Наталію зъ Озаркевичѣвъ Кобрынску, на мѣстопредсѣдательку паню Аделью Желехѣвску, а на видѣловыхъ: паню Бучиньску, паню Виницку, паню Ничайвну, паню Остерманову, паню Левицку и паню Порайкову. Перше засѣданя видѣлу отбулося слѣдуючого дня подѣ проводомъ пані Кобрынської.

На зборахъ отчитано слѣдуючія письма и телеграммы:

1. „Вѣсѣмъ сердечно бажаю, щобъ товариство розвивалось на користь и пышалося на славу руского краю и народа! Конечно, першій ступінь — трудна рѣчь, але де-жъ пионерамъ не було трудно? Вѣра въ свое дѣло, въ свои силы и працю, надія на добрый урожай — переборють воі трудности. Все же не даремне наша припѣвка говорить: не вважай на врожай, сѣи жито, хлѣбъ буде! Щастя жъ Боже новому товариству! Честь и слава першимъ пионерамъ!“ — Украинецъ зъ Кіева.

2. „Витаемъ Васъ сердечно, дорогой сестры и желаемъ Вамъ успѣха въ розпочатомъ дѣлѣ. Щастя Боже!“ — Товариство рускихъ дамъ у Львовѣ.

3. „Провѣдателькамъ и заступницямъ лучшей долі руского жіноцтва най буде честь и слава!“ — Центральне товариство „Провѣта“ у Львовѣ.

князьѣвъ, веманъ и другихъ „важныхъ свѣтскихъ становъ“ ще представителѣ церковныхъ братствъ и городскихъ обществъ.

Такимъ чиномъ основными чертами внутрѣшнего устройства заходно-русского церкви въ периодѣ болѣе-мѣнше до половины XVI в. треба уважати: 1) принципъ выборчій въ обсадѣ церковно-архидіаконыхъ достоинствъ и 2) широка участь мирянъ въ дѣлахъ церкви. Черты тѣ однаково годилися якъ съ духомъ древнихъ соборныхъ переказѣвъ православной церкви, такъ и съ характеромъ понятя та суспѣльныхъ поглядѣвъ южно-русского народа — и при условіяхъ дальшого ихъ захованя и ровною повинні були мати найблагоприятнѣйшія наслѣдки и для самой церкви, и для суспѣльности. Выборча система по самой природѣ своій не могла не служити найвѣрнѣйшимъ средствомъ забезпеченя заходно-русской церкви отъ того, чтобы въ ню не вдиралися люди недостойніи, — тожь передъ выборомъ ввычайно отбувалося „высканіе много“ достойного кандидата, — а постоянна и близкая участь представителѣ суспѣльности въ дѣлахъ церковной администраціи и благоустрою — природно приводила до тѣсного вдианія пастырѣвъ съ паствою и загрѣвала ея до живого и дѣяльного дбаня про интересы церкви. При тыхъ условіяхъ церковь оставалася живымъ національнымъ организмомъ, дѣятельно хоронительскою духовныхъ силъ своего народа и его проводницею въ суспѣльномъ и политичномъ ровною.

(Д. 6.)

4. „Нашимъ патриотичнымъ сестрамъ сердечне помагай-Богъ до нового и святого дѣла!“ — Товариство имени Шевченка у Львовѣ.

5. „Молодому товариству, що зложило зъ нашего цвѣту для нашего розцвѣтя переосладе найширше частю Боже — Руска Бесѣда у Львовѣ.“

6. „Съ правдивымъ одушевленемъ шлемо Вамъ, достойній работницѣ на нивѣ народного розвою и освіти, щирый нашъ привѣтъ. Помагай Богъ спасенному дѣлу! Нехай Вами завязане товариство стане храмомъ руско-украинской дружности та братерства и тою основою, на котрой непоколебимо спѣне розвѣй и семейне житие рускихъ родитѣй, а съ нимъ вѣра въ свѣтлѣйшу будущность!“ — Академичне Братство у Львовѣ.

7. „Новому рускому жіночому товариству шлемо нашъ щирый привѣтъ и бажаня, щобъ оно велику задачу освѣдомлена и поднесена нашего жіноцтва гарно оповняло, добувалося приналежныхъ правъ и стало огнищемъ правдивой освіти и украинской идеѣ.“ — Товариство „Сѣчь“ у Вѣднѣ.

8. Привѣтствуемъ съ чувствомъ певной радости завязокъ нашихъ Патриотокъ, засылаючи щиро-руске частю Боже!“ — Филия общества М. Качковского въ Дрогобычи.

9. „Борѣтеся щирымъ сердцемъ за правду народную та за щаплившю долю Русинки-Славянки!“ — Кружокъ правдивѣвъ у Львовѣ.

10. „Зборови рукахъ женщинъ-патриотокъ переосладе щиро частю Боже до подвиговъ на славу и благо нашей народности“ — Редакція „Дѣла“ у Львовѣ.

11. „Слава Русинкамъ! Ясный свѣточъ науки, що зажегутъ рускій жіноцѣ посередъ великой рукою семьѣ, прояснить затемненій горизонтъ дорогою батьковщины. Настане ясный, свѣтлый день незаходимого сонця правды, волѣ и долѣ руского народа. Сердечный привѣтъ и глубокой поклонѣ въсімъ участницямъ збору.“ — Рускій бого-словы львовскій.

12. „Ключъ до кивота народныхъ святоцѣвъ въ рукахъ жіноцѣвъ. Бережѣмъ ихъ и хоронѣмъ, та помагаймо нашимъ братамъ прозвудати огонь патриотизму и ширити свѣтло просвѣты народной. Прочь съ тымъ, що чуже а не наше, хоть бы намъ его подавано съ усмѣхомъ на лиці и съ дарами въ рукахъ. Мы не оглядаемъ нѣ на заходѣ нѣ на восходѣ, але нема цѣны, за котру-бъ мы отступили отъ задачъ, яку вложила на насъ Русь-Украина. Напередъ, старші сестрицѣ! Мы небавомъ за Вами!“ Рускій ученицѣ женьской семинаріи у Львовѣ.

13. „Загальному зборови товариства рускихъ женщинъ щирый привѣтъ и сердечне помагай-Богъ на новой нивѣ плеканя рѣдного слова передайте отъ — Травницкихъ Русинѣвъ въ Босніи.“

14. „Свѣтлому зборови шлемъ щирый сердечный привѣтъ. Дай Боже, чтобы Вашъ починъ знайшовъ отгомонъ, и дѣло Ваше загрѣло каждого до невтомимой праці на добро рѣдного народа!“ — Молодѣжъ руской гимназіи у Львовѣ.

13. „Серце радостно рвеса на вѣсть, що рускій женщины звязалась въ многодѣйное товариство дѣйствно рускихъ женщинъ. Съ рускою женщиною, якъ съ разумною помѣщицею мужа въ народныхъ справахъ не числясь доси нѣхто. Женщина бо не понимаючи интересѣвъ свои отчины, не любяча красоты рѣдного слова, не значюча богатства рѣдной литературы, не читаючи газетъ и книжкокъ въ рѣднѣмъ языкѣ та въ загальнѣ не интересуюча нѣ наукою нѣ повѣсью, — женщина не шукаючи поученя, подвышеня и укрѣпленя для трудѣвъ высокого своего званя, не може влити въ сердца сыновѣвъ и дочокъ той любви къ отчинѣ, яка оспонуку до разумной дѣяльности на рожныхъ загонахъ руской нивы та яка запалює молоденьку рѣдню до всего красного, честного и похвалы достойного. Часъ вже, чтобы руска женщина була и рускою матерю воспитательскою съ рускимъ молитвенникомъ въ рукахъ, съ рускою газетою и книжкою въ хатѣ, съ рускимъ словомъ въ устахъ, съ рускимъ сердцемъ въ груди! Тожь до честного и разумного дѣла, Высокоповажий рѣдній сестрички и донечки, а усмѣхнесь рѣдна мати, заплакана мати!“ — Редакція „Школьной часописѣ“.

14. „Працюйте, якъ загадали, а Богъ Вамъ допоможе!“ — Русинки Бережанской.

15. „Боже Вамъ помагай, славній сестры, що й самі беретеся до обработки нашей жіночой царини! Повѣвшю отруєно поплыне отъ теперь просвѣта народна, а основа до отрожденя народа стане мовъ камѣнь тверда.“ — Женщины Коломыйскій.

16. „Честь Вамъ, рускій патриотка, що подняли красну, велику гадку — ширити просвѣту и будити народного духа межи рускимъ жіноцтвомъ, дѣлати для просвѣты и словесности въ честь и славу нашой Руси!“ — Русини и Русинки Дрогобыцкій.

17. „Щастя Боже подругамъ вобравамъ-ся до народного дѣла засылаютъ — Сестры зъ Коосова.“

18. „И мы нынѣ духомъ съ Вами, лучшимъ нашій голосъ съ Вашими.“ — Жовтанецкій Русинки.

19. „Помагай-Богъ Вамъ, сестрицѣ! Орѣтъ свой передѣтъ — убогу ниву, та сѣйте слово! Добры жнива колись то будутъ!“ — Жовтанецкій Русини.

20. „Слава, слава, слава Вамъ першимъ, що заговорились именемъ рускихъ женщинъ! Цѣль сего нового товариства и задачъ его дуже важны. Найперша задача та, чтобы рускій женщины полюбила передъ воісмъ свой рѣдній языкъ, нимъ гордилась и воюды величалась; друга, чтобы рускій женщины были завѣгда и воюды добрыми Русинками, а то Русинками-обывателками, Ру-

синками-женами, Русинками-господинами, Русинками матерями, Русинками дѣвками!“ — Юлія Врецола у Львовѣ.

21. „Сочувствуючи благородному соединеню умныхъ женокѣхъ силъ для поднесена руского жіноцтва на свѣтлѣй Русі нашій до поважного дѣятельного становиска, призванемъ народнымъ ему принадлежному, препочтительно поздравляемъ патриотичній першій загальній зборъ Вашій и соединяемъ съ Вами!“ — Сабина Витошынська и Евфрозина Витошынська въ Делятянѣ.

22. „Зборныхъ сестеръ надѣ Быстрицею здоровитъ Стефанія Высочаньска зъ Глинянѣ.“

23. „Высокопочитанымъ сестрамъ зборнымъ днесъ надѣ Быстрицею пересылає щиро-сердечне поздравленя Антонія Пачовска зъ Черняцѣ.“

24. „Любовь для Руси-Украины вяже насъ Русинкою въ одну спѣлку, велику родню. Я съ Вами!“ — Ивана Ступицка въ Коломыи.

25. „Розвиваючи Вашій и такъ же свѣтлѣй черты сердца и душѣ поднесете рускій женщины въ ровень народныхъ идеалѣвъ, а въ сердцахъ ровнородныхъ выкрешете любовь и повязаня для народа Щастя Вамъ Боже!“ Борковска, Савицка, Березиньска, Борковскій, Кульчицкій, Савицкій, Чапельскій въ Схѣдн.ци.

26. „И мы дѣйдемъ ще колись до добра. Помагай Богъ! Духово съ Вами.“ Подлещцка зъ Монастыриковъ.

27. „Слава, слава Вамъ, вѣрній донки безъ таланной матери Руси! Честь Вамъ, Высокоповажаній сестры, що голосомъ Вашимъ будите руске жіноцтво зъ вѣкового сна, та примѣромъ указуете ему дорогу, по якій бы ступаючи принесло користь отчинѣ та заслужило собѣ на повну честь и поважаня оспособности.“ — Елена Свѣтенька зъ Кобыловолокъ.

28. „Щастя Боже Вамъ, дорогій сестрицѣ къ новому а такъ пожиточному и потрібному на сей часъ дѣлу!“ — Іосифа Борачокъ зъ Гвоздця.

29. „Щиро помагай Богъ Вамъ до заходѣвъ для образованя руского жіноцтва. Мы думкою съ Вами, приступаемъ до спѣльной праці яко члены.“ — Евгения Барвѣнска, Емилия Левицка, Амалия Лучаковска, Емилия Рудницка, Емилия Кочеркевич, Марія Лавровска, Матильда Левицка, Іосифа Мадѣльска, В. Гладышовска, Михайлина Шеховичъ.

30. „Бажаючи Вамъ якъ найкрасшого успѣха въ розпочатомъ дѣлѣ засылаемъ Вамъ сердечне частю Боже!“ — Русини и Русинки Стрыпскій.

31. „Желаемъ наилучшого успѣха въ намѣренѣмъ дѣлѣ и заявляемъ наше приступленя до руского жіночого товариства въ Станиславѣ.“ — Іосифа и Марія Рожанковскій.

32. „Важный нинѣшній день для Руси. Ряды народныхъ работницѣвъ збѣльшаются патриотичными жіноцками. Нехай-же розпочате Вами дѣло пранесе богатій плоды и зблизитъ часъ, въ котромъ жіноцка стане свободнымъ членомъ громады!“ — Василь Полянскій, референтъ академичного вѣча въ справѣ жіночой освіти (у Вѣднѣ).

33. „Сердечный привѣтъ, частю Боже! шлемъ ново завязавшюся, долго ожидаемому товариству и вступаемъ въ члены тогожь.“ Гальшка Гузарова, Клементина Клоевичъ, Павлина Громадкова, Ольга Красицка, Марія и Леонтинна Збудовскій, Марія Клоевичъ, Марія Новосадъ, Елена и Евгения Дудыкевичъ.

34. „Слава и честь Вамъ, рускій патриотки! — Струтинскій, адъюнкты судоу въ Вісоко въ Босніи.“

35. „Щапливого и для Руси пожиточного розвою желяє товариству рускихъ женщинъ чытальня Скалы.“ — Коостецкій, Лотоцкій.

36. „Першому вѣчу рускихъ женщинъ шлютъ братне поздравленя съ окликомъ: Щастя Боже! Пресвитеры: Михайло Свѣтенкій, Северній Борачокъ, Володимиръ Поховскій, Стеванъ Высочаньскій, Іларій Пачовскій, Иванъ Майковскій, Дмитро Кольонжекъ, Омелянъ Дудровичъ, Иванъ Колянковскій, Левъ Череминьскій, Никола Любинецкій, Иванъ Топольницкій, Никола Поздерко, Григорій Грушка, Никола Котларчукъ, Климентій Росницкій, Иванъ Устияновичъ, Володимиръ Борсевичъ, Иванъ Михайловичъ, Володимиръ Сойка, Иванъ Залескій, Теодоръ Мурзакъ, Евгений Индишевскій, Томкевичъ, Николай Демчишинъ, Дионизій Свистунъ, Левъ Фицаловичъ, Иванъ Богдуръ, Григорій Рыбакъ, Онуфрій Вергунъ, Ілія Котѣвъ, Юлій Галькевичъ.

37. „Не крикъ, не слѣзы, а невпинна громадка праця, кровавый потъ двигне насъ посередъ людскости и поведе подѣ всеоцѣтлѣй праноръ свѣтлой волѣ. Честь Русинкамъ, що лучатого до праведной работы!“ — Гамалия у Львовѣ.

Нашій кривды въ школахъ.

(Постоянна рубрика).

Въ Выбранѣвцѣ, малѣмъ мѣстечку, бобрѣцкого повѣта, ходитъ до школы 180 рускихъ, 38 польскихъ и 45 жидавскихъ дѣтей, — а мимо того выкладовымъ языкомъ въ той школѣ єсть языкъ польскій! Для чѣмъ то красныхъ очей?

Въ Брыничяхъ, чисто-рускомъ селѣ тогожь повѣта ходятъ до школы самі рускій дѣти. Мимо то выкладовся тамъ вся наука по польски ще отъ того часу, коли тамъ школою управлявъ якийсь повстанецъ, учитель-патриотикъ. Сваволя одного учителя-полонизатора осталась тамъ для его наслѣдниковъ закономъ! Де-жъ вы, громадскій Радъ подѣмисъ съ вашими проводниками, що розу-

мною ухваляю и еи выполняемъ не постарались до теперь усунути тов непедагогичне лихо, яке практикуєсь у васъ загально на користь науки и вихованя въ рѣдномъ материнѣмъ языкѣ. Чи думаете, що вамъ поможетъ кто, коли собѣ самі не помагаете? Не забудьте брати, що якъ будете дѣти, — такъ будете мати. Чи мѣжь вами нема вже разумныхъ людей, котра бы могли бачити, до чого довести васъ хотятъ тѣ, що таке дѣло у васъ вадумали и продолжаютъ? Чи-жъ не громадка рада рѣшавъ вынѣ, котрый зъ кравыхъ языковъ має бути выкладовымъ. А прану-стѣмъ, що одна громадка рада зробила але, — то друга рада повинна се але направити для загального добра и пожитку громады. Опамятайтеся та уважайте, по що есте радою въ громадѣ!

ДОПИСИ.

Зъ подѣ Долины.

(Посвященя каплицѣ перенесеня мощей св. Николая въ Спасѣ. Отверзеня народа. Читальня. Богатство церкви спаской. Церковь на Подсухѣмъ.) Дня 22 л. падоліста с. р. отбулося торжественне посвященя каплицѣ въ Спасѣ. Актъ посвященя совершивъ Впр. о. деканъ перегишкскій, Левъ Левинцкій, пар. Княжѣвского при содѣйствѣ мѣсцевого священника о. Ивана Головкича. Каплицю поставивъ честный Николай Бѣланъ, гооподаръ въ Спасѣ, человекъ дуже жертволюбивый, патриотичный, а при томъ дуже щирый для бѣдныхъ. Онъ то постарався о желѣзній хорошей крестъ яко памятку знесеня панщины, онъ дававъ и дає значній ленты на прикрасеня церкви, онъ яко членъ мѣсцевого рады школьной энергично займаєсь школою, на кожде вѣче вѣдывъ до Львова, и де его покличе голосъ матери-Руси — онъ чершій тамъ єсть. На торжествѣ въ Спасѣ помимо великой студени видѣли мы селянъ зъ доколичныхъ селъ, якъ: зъ Струтына выжного, Яевѣвца, Княжѣвского, Яновки, Погорѣльця, Подсухого, зъ Лугѣвъ, зъ Дубшары, Суходолю, Ілема, Лопянки, Грабова и пр. По укрѣченю священнодѣйствѣ фундаторъ каплицѣ запросивъ до себе Всч. отцѣвъ, мѣцеву интеллигенцію и весь народъ на угощеня.

Всего того передъ 13 роками въ Спасѣ не було! Въ той часъ народъ тутѣшній любувался въ парусѣ, бували оварки та бѣйки по дорожѣ, карѣвъ въ лахманахъ сидѣвъ коло печи жидавской... Ажъ обявъ тое замизероване стадо добрый пастырь о. Иванъ Головкичъ. До тутешной парохіи належатъ приселки: Погорѣлецъ, Подсухо, и невеличке село Луги, маюче репрезентацию громадоку. О. И. Головкичъ обявлявъ урядъ приходскій поставивъ собѣ задачею: отвести народъ отъ пѣтятка, отверзети его, привязати до праці и доброго обходу съ рѣлою та худобою, чтобы тымъ чиномъ прійшовъ до лучшего стану матеріального. Потѣмъ добрый пастырь задумавъ постаратися о прикрасеня церкви. И Всевышній допомѣгъ ему. Насампередъ поле ерекціональне, запустошене, лежаче майже обломомъ, почавъ рационально справляти, — а народъ собѣ за нимъ. На всякихъ „оказіяхъ“, на комашняхъ, обѣдахъ нашъ о. Иванъ бувъ все съ кивкою въ руцѣ и читавъ людямъ. Народъ его дуже полюбивъ и почавъ слухати. Въ колька лѣтъ бувъ же по-ступъ дуже великій. На пустахахъ царна чудна, домъ Божій прукрашеный богато, апаратура пребогата, братство церковне зложено єсть самыхъ тверезыхъ людей, народъ на лиці веселый, опокійный. Приселокъ Подсухо отдаленый майже на годину ходу отъ Спасѣ. О. Ив. Головкичъ добавивъ тую невыгоду своихъ парохіанъ, кивавъ мѣжь добрыхъ людей съ телымъ словомъ — я вже въ 1880 роцѣ на пречудній горѣ на Подсухѣмъ сѣлаа овоею красою церковца Рѣд. Пр. Богородицѣ и того року була посвященя деканомъ о. Кобрынскимъ. Сей храмъ належитъ до найкраснихъ церквей въ нашій Верховинѣ. Коли почувъ зъ газетъ нашъ энергичный о. Головкичъ, що ту и тамъ открывають читальнѣ, — онъ постарався о затверженя статутѣвъ читальнѣ и 1882 року наступило открытѣ читальнѣ. Такожъ честный нашъ Николай Бѣланъ, фундаторъ новоосвященной каплицѣ, поішовъ за голосомъ своего доброго примѣрника и трудолюбивого пастыря, о. И. Головкича.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫИ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Зъ рады державной.) Дня 5 н. с. грудня прійшли подѣ дискусію палаты посольской звѣстній предложеня правительства. Дискусія велася спокійно, бо оппозиція не мала на разѣ охоты выступити съ критикою внесено, оточахъ на дневномъ порядку, хочъ межи ними були и такі (якъ пр. предложеня о продовженю суспензіи судоу въ приахныхъ въ округѣхъ судоуныхъ вѣдѣнокѣвъ и корнайбургскѣмъ и о розширеню сеп мѣры на округѣхъ судоуныхъ Ваверъ-Найштадъ), що могли выкликати протестъ либеральныхъ заступниковъ интересованой людности. Оппозиція хоче, здася, заждати, якъ правительство буде съ предложеня мотивувати въ комисіи и оперти свою критику на даныхъ, предложеныхъ правительствомъ. — Выемокъ становитъ ту предложеня о продовженю закона, признающего улеженя при будѣвъ

желѣзницѣ локальных. — Позаякъ послѣ сего закона правительству признано право и уделено ему полномочіе ошукати податки, то партія оппозиційна, выходячи зъ того становища, що законъ ограничає права парламенту а властиво переліває ой права на правительство, выступила черезъ пос. Найвирта съ жаданьемъ, чтобы комісія желѣзнична провѣрила передъ всѣмъ, чи правительство не переступило границъ данныхъ ему полномочій и чтобы збъ взгляду на то трактувала въ связи съ сего справою его внесенне въ дѣлѣ желѣзницѣ Скѣтъ Пельтентъ-Тулльв. — Кромѣ Найвирта говоривъ ще въ той справѣ пос. Леблехъ домагаючися допознення закона о локальных желѣзничныхъ, послѣ чого палата предложенье правительства переказала желѣзничной комііі. — Оттакъ слѣдувавъ проектъ закона о установленю фиденкомііу Чарковскихъ, котрый принято безъ дискусіи. — Надъ такимъ самымъ предложеньемъ въ справѣ фиденкомііу Юріа кн. Лобковица выважала доша дискусія, въ котрой забрала голосъ посылы Герботъ и Менгеръ противъ предложеню. Послѣдній выказувавъ згубность фиденкомііювъ въ отношеню экономичнои въ казувавъ на то, що черезъ фиденкоміію тратитъ много окарбъ державный. Кто хоче поддерживать фиденкоміію, повиненъ-бы що найменше наложити на нихъ обовязокъ оплачуваня еквиваленту за то, що окарбъ державный тратитъ на належнѣ тосяхъ отъ змѣны власности, котры хлопъ завсѣгда муситъ платити. — По промовѣ справоздавца дра Жака рѣшила палата въ именномъ голосованю взяти проектъ подѣ спеціалну дискусію, а позаякъ въ спеціальной дебатѣ нѣкто не забиравъ голосу, принято предложенье. — Слѣдуваче засѣданье вбъудлось во вторникъ дня 9 н. о. грудня.

(Юбилей чешкои академіи наукъ.) Чешка академія наукъ отбула дня 6 н. о. грудня торжественный зборъ за для обходу юбилея столѣтнього ового существованя. На зборѣ були приутны репрезентанты властей и членовъ делегаты замѣстоцныхъ корпорацій. Зборъ открьвъ председателъ Дречекъ въ чешкомъ и нѣмецкомъ язѣцѣ. По поводу сего юбилея жертвовала якась незвѣтна личаботъ 20.000 зр. на научнй цѣли.

(Депутация моравскихъ судовыхъ авскултантовъ.) Якъ звѣстно, станъ судейскій въ Австріи есть въ порівнаню съ другими станами урядничими, до котрыхъ доходитъ черезъ тѣ самы студіи усполѣженіи, а якъ зъ одной стороны независимостъ судіи загарантована основными законами, заохочує многихъ людей глядѣти въ судовничѣ хлѣба, то зъ другой стороны отношеня службовъ (по части и черезъ конкуренцію) ляхи до того, що молодець, посвятившій сему званю, муситъ 4 роки працювати безплатно, пока не получитъ першу плату замогую въ сумѣ 500 зр. а. в. на рѣкѣ. — Последними часами знають отже интересованъ шо разъ то энергичаише допозниваючися принадлежнхъ собѣ правъ и высмалють до правительства и до парламенту петици въ дѣлѣ полученя своен долѣ. — Авскултанты въ Моравіи рѣшили выслати въ той цѣли депутацию, котра сими днями була въ Вѣднѣ на аудіенціи у министру справедливости. Дръ Пражакъ обѣщавъ депутацию, шо желаня, выказаннй депутацией будутъ о околѣкю можна, узглядненн.

(Решенецъ до закрытја работъ державной.) Подля информаций „Fremdenblatt-a“ хоче правительство закрыти раду державну въ каждомъ случая передъ Великоднемъ. Тая сама газета дождѣуея, шо на регуляцію рѣкъ въ Галичинѣ має правительство зажадати повѣ миліона додаткового кредиту.

(Австро угорска конференція цлова) перервала на разѣ ови засѣданя, а репрезентантъ Угорщины поѣхавъ до Пешту, чтобы зложити сегому правительству справозданье о станѣ дотеперѣшныхъ пертракціахъ а заразомъ засягнути информаций шо до дальшихъ нарядѣ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Нѣмеччина. Въ африканской конференціи настала теперь критична хвиля. Справа розширеня нейтральности торговельной на котлину надъ Конгои въ томъ розмѣрѣ, якъ ея означила конференція, повинна-бы допускати, шо воѣ интересованъ стороны отже и Франція и межинародне тов. африканское не голятыя. Тогда однакжъ треба-бы товариство африканское якъ признане всѣми державами призвати на конференцію и жадати знову поруки отъ него. Тымъ часомъ показуея, шо Англія не хоче признати се товариство за законне, зъ чого знову выходятъ трудности для конференціи. Такъ само маея справа зъ областями надъ Нѣгромъ; Англія постановила и тутъ не допустити до згоды. Рѣвночасно доносятъ зъ Лондону, шо въ египетской справѣ наступило мале зближенье Англіи до Нѣмеччины. Зъ сего выходятъ отже, шо бодай чи не ведуться теперь лѣкъ переговоры о отповѣдну компензату. Цѣла справа есть однакжъ доса такъ темна, шо годѣ въ нѣй теперь выслѣдати правды. — Прусскій министры Путкамеръ, Люціусъ, Гослеръ и Гацфельдъ збѣтали яко прусскій повномочникъ покликанн до рады звязковъ; кн. Биомаркъ осягнувъ отже те, чого вже давно бажавъ т. е. тѣсного сполученя прусского министерства съ радю звязковою. Сямъ такожъ поясняея, для чого при выборахъ до парламенту ой министры не хотѣли приняти предложенныхъ имъ мандатѣвъ. — Намѣстникъ Алзациа и Лотарингіи ген. Мантайфельдъ бувъ сими днями въ Берлинѣ и просивъ цѣсаря о димісію, цѣсарь однакжъ сего димісію не принявъ, хочъ Мантайфельдъ заявивъ, шо въ бюрократичный способъ не умѣе краемъ управлѣти. — Парламентъ нѣмецкій, якъ здаея, не буде сен сесіи довго займатися справами рефор-

мы соціальной. Шо найбільше, то може приде подѣ образу лишь справа касъ для хорыхъ и законъ о забезпеченю на случай нещастя. Воѣ прочі справи соціальной реформы будутъ отложенъ на слѣдуючу сесію.

Франція. Сенатъ принявъ воѣ артикулы реформы выборовъ подля внесенъ коміііи, а оттакъ 136 голосами противъ 24 цѣлый проектъ закона. — Въ палатѣ послѣдъ зажадалъ посоль Ллевьеръ внесеня бюджету вѣроисповѣданъ. Епиокопъ Френель доказувавъ, шо палата не має до сего права и шо принятые сего внесеня значило-бы внесенне конкордату. Палата приняла першій артикулъ сего внесеня и помію оппозиціи министр вѣроисповѣданъ ухвалила предложити черезъ коміію редукцію платѣ епиокопѣвъ. — Воѣ бѣдшій мѣста французскій протестуютъ энергично противъ заведеню мыта отъ збѣжа. Шо дня надходять такожъ протесты отъ палатъ торговельныхъ, товариствъ и большихъ домѣвъ торговельныхъ противъ подвышеню мыта отъ збѣжа. — Въ субботу вечеромъ мусѣли органы полиційнй здирати плакаты оголошующій зборы робѣтничѣвъ въ Бельвилѣ. Оголошеня ой оповѣщали, шо отбудея нарядъ надъ шытаньемъ, чи отповѣдно было бы зробити велику демонстрацію, збравшия великими маоами передъ палатою елсеюкою. Въ недѣлю зновѣ отбулося зборы робѣтничѣвъ, збѣстачихъ безъ работы въ сали Фавіс, при чѣмъ пришло навѣтъ до бойки. Подѣ конецъ зборѣвъ наставъ однакжъ спокѣи, а на улиця не було жадной демонстраціи.

Англія. Обѣ палаты парламенту предложивши до королевской санкціи билъ реформы, отрочилися ажъ до 19 лютого слѣдуючого року. — Хиньскій посоль въ Лондонѣ маркграфъ Тенгъ вручивъ лордовъ Гранвилль новѣ предложеня, подля котрыхъ Хиня хотѣла-бы заключити миръ съ Франціей. Посередничтво Англіи отже розпочало вже официално. Гранвилль заявивъ Ваддингтонови, шо посередничтво те може довести до добрыхъ успѣховъ. Межи Гранвилльомъ а французскимъ посломъ стала угода, шо Ваддингтонъ побѣде самъ до Парижа, чтобы тамъ конференціати съ Ферримъ въ справѣ египетской. Англія хоче знати бажаня и пропозиціи Франціи въ справѣ Египту, лишь чтобы тѣ пропозиціи не содержали нового заведеня контролѣ обохъ державъ. — Зъ нѣмецкого посольства зъ Лондонѣ заперечуютъ, будто бы кн. Биомаркъ заохочувавъ Францію до опоры противъ предложенимъ Англіи. Порга постановила выказати свои поглядя на предложеня Англіи дошера тогды, коли отповѣдять на нихъ воѣ державы.

Италія. Подля „Voce della Verita“ постановило италійское правительство старатися всѣми силами при першій лѣшій случайности набути посольства на захѣднѣмъ побережю Африки, однакжъ лишь такъ, котры вже зъ горы выключаютъ якій небудь конфликтъ съ другими державами. — До берляньскихъ газетъ доносятъ, шо напѣа притовує еницкляку противъ проектви закона о розводѣ сунужествѣвъ, предложеному вже италійскому парламенту.

Румынія. Обѣ палаты румынской избранн на основѣ новыхъ законѣвъ выборовихъ збѣралася вже на наряды. Въ виду сего кабинетъ Браціана подався дня 7 с. м. до димісіи, а то именно для того, чтобы — якъ вже давнѣйше було постановлено — дати способностъ до зложеня нового кабинету въ дусѣ большости парламентарной. Президенты обохъ палатъ просили оттакъ короля именовъ большости, чтобы поручивъ Браціанови утворенье нового кабинету, такъ якъ отъ сѣ ихъ мужемъ довѣри. Король згодився бувъ зъ разу на се и Браціаню отавъ переговорювати съ проводирями партіи молодыхъ консервативѣвъ, съ Майорескомъ и Карпомъ, чтобы ихъ позыскати для нового кабинету. Декотры газеты румынскій повытали ою змѣну дуже радо, позаякъ думаютъ, шо партія молодыхъ консервативѣвъ має не лишь отповѣднй здѣбности, але такожъ и донити самостоятельности, чтобы ставити въ новомъ кабинетѣ президентви министровѣвъ отповѣдну оппозицію. Король видко надумався познѣйше инакше, бо порадившюсь съ обома президентами палатъ не принявъ димісіи кабинету. Обѣ палаты приняла се выслушенье короля дуже прихильно.

Греція. Мы вже згадували сего часу, шо мѣжъ Греціей а Австріей настали въ послѣднихъ часахъ дуже дружнй отношеня, котры насампередъ въ томъ обявляюся, шо обѣ державы постановили заключити угоду торговельну рѣвно користну для обохъ сторонъ интересованыхъ. Дальшою иллюстраціей снхъ дружнхъ отношенъ Греціи до Австріи есть поясненье, яке давъ недавно министръ дѣлѣ заграничныхъ Контоставлоосъ въ справѣ сего угоды, котра теперь шо находится лишь въ стадіюмъ проекту. Контоставлоосъ сказавъ мѣжъ прочимъ: „Якъ-бы оно и не було, хочъ-бы лишь розходилоя о яку надѣю або яке бажанье и хочъ якъ они были бы слаби и далеки, то всежъ такъ видятю менѣ, шо мы, коли они походятъ лишь отъ такой державы якъ Австрія, котрой она и важностъ не дасться заперечати, пованнй приняти ихъ съ готовоотю и радостою, ба, скажу навѣтъ съ вдячноотю. Се наказує намъ не лишь самъ хосенъ, якій мы бы мали на будущностъ для защиты и забезпеченя нашихъ интересѣвъ, але такожъ честь и то особляво честь, яка-бы намъ зъ сего вышла а оттакъ такожъ и реальна користъ, котра лежить въ признаню нашего значеня, хочъ и якъ-бы оно було, мале черезъ могучу державу. Шо до мене, то я певный того и могу о томъ запевнати такожъ и палату, шо причиною, для чого австрійско-угорске правительство оказує Греціи свою прихильностъ и признає тѣ значенье, есть

головно лишь то переконанье, до якого пришло се правительство зъ занятого становища и заявленя елленского правительства а именно: шо оно сильно о постановило не допускати до всякого замѣшаня въ справѣ ориентальной и старатися удержати на входѣ теорѣтичний status quo, чого правительство елленское такъ щиро и зъ переконаньемъ буде старалося перевести. На каждый случай може поважанный интерпелянтъ (поо. Замчулось зъ оппозиціи) бути певный, шо мы нѣколи не причинимъ до уменшеня або ослабленя нашихъ незадавенныхъ правъ народныхъ и шо мы не дамо собѣ отнати або обмежити свободу дѣлани на шкоду снхъ незадавенныхъ правъ народныхъ“. Ся отповѣдь министра зробила такъ въ парламентѣ якъ и въ цѣлой Греціи велике враженье и выкликала загальне вдоволенье. До сего мусимо ще додати, шо тедепшине министерство грецке есть дуже сильне и має большостъ 50 голосѣвъ а оппозиція або радше фракція, стояча подѣ проводомъ Деліаниса не въ силѣ нѣчого вдѣити и лишь отъ часу до часу стараєтъ выкликувати сепарѣ въ парламентѣ. При новыхъ выборахъ — якъ дѣло теперъ стоить — оппозиція отратила-бы ще и се мале значенье, яке теперъ має.

НОВИНКИ.

— **Выборы до рады державной** — якъ догадуея вѣденской дошочуватель „Сзас-у“ — отбудутся съ початкомъ червня слѣдуючого року. Мы зъ своен стороны скажемо, шо се речинецъ не зовѣмъ певный; выборы могутъ отбутися и скорше, длагого намъ Русаиамъ треба якъ найкорше розвивати дѣяльність по цѣломъ краю, чтобы, якъ насъ выборы швидше захопять, не було заочно.

— **„Обще рѣльнично-кредитне Заведенье“** зачинять свое щадниче бюро на днѣ отъ 24 до 31 я. грудня с. р. включно, а то зъ той причины, шо въ тыхъ дняхъ отбуватися будутъ обрахунки. Въ тѣи днѣ не будуто вкладки анѣ принимати, анѣ выплачувати.

— **Сенатъ львовского университета** — якъ доносятъ „Н. Прол.“ — откинувъ просьбу Выдѣловъ „Академического Кружка“ о позволенье устроити концертный вечеръ въ доходѣ артистки руской оцены пѣ Стефураковой. Сенатъ заявивъ, шо „дѣлѣ вечера не (!) годится съ обсягомъ дозволенои дѣяльности академичныхъ товариствѣвъ“. Рѣвночасно сенатъ загрозивъ Выдѣлову „Академ. Кружка“, шо если на будуще не буде писати своихъ поданъ въ одномъ зъ языковъ краевыхъ, — то зовѣмъ не буде ихъ примати. — Замѣстъ „Акад. Кружка“ устроимъ завтрѣшного концерту займея „Руоке касино“. Въ концертѣ возмуть участь знамениты силы, якъ пп. Л. Марекъ, Тиббергъ и Борковскій. Початокъ о год. 7 1/2 вечеромъ. Можна надѣятися, шо благородна цѣль концерту згромадитъ якъ найчеловѣнѣйше руоку публичностѣ Львова.

— **Въ Самборѣ** отбудея завтра, 12 я. грудня, о годниѣ 1 по полудни загальный зборъ членѣвъ „Руской Бесѣды“ въ комнатахъ товариства.

— **Наместникъ п. Залескій** и маршалокъ дръ Зыбликевичъ вернула вже во вторникъ зъ Вѣднѣ до Львова.

На бенефисъ п. Костя Подвысоцкого дане буде въ субботу, дня 13 я. грудня, предогавленье театральне въ Перемышлѣ, де теперь гоотитъ нашъ руско-народный театр. Отограннй будутъ двѣ штуки: оперетка Лисенка „Черноморцѣ“ и комедія „Отъ не задрѣтнѣшнй“. Сподѣваемося, шо руска публика зъ Перемышля и окрестнооти, котра мусѣла вже познати и оцѣнити талантъ, працю и посвяченье п. К. Подвысоцкого, яко артиста нашой оцены, заявить ему повну свою признательностъ черезъ найчисленнѣйшу участю на его бенефисномѣ представленю.

— **Альбанскій епископъ Францъ Мальчинскій**, холмскій эмигрантъ, приѣхавъ минушюи недѣлѣ до Львова и проживає тутъ у своен сестры п. Крипакевичевои, вдовы по холмскомѣ овященнику. Еп. Мальчинскій заинтересуваея очевидно дуже нашими гр. кат. церквами, бо бувъ вже въ св. Юрѣ, а такожъ въ духовной семинаріи, де яко епископъ и священникъ съ вусами выкликавъ маленьку сензацию. Въ семинаріи оправдувавъ его о. ректоръ. Еп. Мальчинскій розмовлявъ лашъ по польски.

— **Финансова операція чи реакція?** Передъ кількома днями появилася въ газетахъ вѣдомостъ, будто бы министерство просвѣты задумало подвысошити въ середнихъ школахъ оплату школьну або т. з. дидактурму, а то въ низнихъ класахъ гимназіи на 20 зр. а въ вышнихъ на 24 зр. на куроѣ. Мы ще не могли отвердити автентичности сего вѣсти, но приневоленъ былъ соемо сконотатувати велике занепокоенье, яке она выкликала въ широкихъ кругахъ бѣднѣйшюи вероты жителѣвъ. Кто знає, въ якихъ условіяхъ велика часть учениковъ гимназіальныхъ въ нашѣмъ краю посѣщає школу, хто приглянувоя житю ихъ зъ близька, той легко зрозумѣе, шо подвысошенье олаты школьной, и то подвысошенье до такой значной сумы — значить въ результатѣ отѣлько, шо значенье значной цѣны молодцѣвъ ворѣтъ до святыхъ науки. Шо мало-бы оправдати таке заряженье, — годѣ сиравадѣ отгадати. Може бути, шо дотычна власть бажала бы поднеоти въ такой способѣ приходиы свого етату, а може бути, шо се обчислено на те, чтобы науку зробити приотушною лишь самымъ управилеваннымъ класамъ...

— **На розкопы подѣ Галичемъ** вызначивъ выдѣлъ краевый по одержаню справозданя коміііи архе-

ологичной суму 1500 зр.; шо же до ухваленюи ооймѣтъ сумы 4.500 зр. на реставрацію городской церкви въ Галичи. то выдѣлъ зажадалъ насампередъ предложене собѣ плану реставраціи, по чѣмъ дошера вышлатитъ вызначену на се суму.

— **Зъ судовою салѣ.** Недавно отбулося передъ судіями приюжними у Львовѣ прасовый процесъ звѣстного гр. Ант. Голѣвского противъ Ина Гибшоша, редактора „Стражицы и Штандару“ о насиліе публично, оповнене черезъ грозбу въ газетѣ. П. Гибшошъ загрозивъ гр. Голѣвскому, шо нехай остережея его вышнюю палатѣ. Присяжнй выдалъ вердиктъ, увѣнничуючій п. Гибшоша отъ закиненого ему злочиньства. — Минушюго тыждня провадилося у Львовѣ передъ судіями приюжлыми процесъ противъ п. Жака, начальника львовского цеху столарского, о сироневѣренье, крадѣжѣ и обманьство. Жакъ маѣвъ у себе переходаннй цеховой касы майстрѣвъ и челядничѣвъ столарскихъ и обкрадавъ ихъ, а кромѣ того фальшувавъ подписы на векселяхъ и дававъ эсконтувати въ банкахъ львовскихъ. Мѣжъ ишимъ покрывдивъ такожъ наше „Обще рѣльнично-кредитне Заведенье“. Дня 2 черня с. р., коли то Заведенье було вже въ дуже критичномѣ положеню и вѣртелиамъ вже невыплачувало, оно эсконтувало Жаковиа эскалпованнй вексель на 350 зр. На процесѣ Жака Заведенье, яко приватна сторона покрывдивена, було репрезентоване дромъ Павенцкимъ. Приюжнй узнала Жака виновнымъ злочиньствѣ сироневѣреня и обманьства, а трибуналъ засудивъ его на рѣкѣ тяжкой взынцѣ.

— **„Кружокъ Правникоѣвъ“** отбувъ мин. недѣлѣ въ V. сали университетской свои загальнй зборъ, на котры прибули кромѣ правникоѣвъ-академакоѣвъ такожъ: Вп. проф. дръ Олександръ Огоновскій, протекторъ „Кружка“, дръ Костъ Левицкій, дръ Стефанъ Федакъ, п. Андрій Чайковскій и другіи правники-неакадемики. По вступномѣ словѣ головы дра К. Левицкого та по отчитаню справозданя библиотекаря и касіера наступивъ выборъ нового выдѣлу. Выбранн: Дръ Костъ Левицкій яко голова, Андрій Чайковскій, Ярославъ Кулачковскій яко библиотекарь и касіеръ, Михайло Зобковъ яко секретарь и Володимиръ Сѣменовичъ; а Макаимъ Левицкій и Юліанъ Макаровичъ яко заступникы. Третю точку програмы: выдаваня скритѣвъ проф. дра Олександра Огоновского залагожено въ той способѣ, шо рѣшено лишь допознити хибуючій и невыразно насилоннй аркушѣ, а отъ нового ихъ выдаваня на теперъ здержатися, тымъ болѣше, шо число скритѣвъ ще зовѣмъ выстає. Слѣдували внесеня и интерпелляціи членѣвъ. Зъ-помѣжъ внесенъ выкликала живѣйшу дебаты поднесена п. А. Чайковскимъ справа выдаваня руской, строго науковои, юридичной часописи, або по крайнѣй мѣрѣ правничого альманаха. Загальный зборъ узнавъ тую, хочъ такъ важну справу на теперъ за трудну до переведеня за-для недостаки фондѣвъ якъ и для великаньской працѣ, яку має „Кружокъ“ побороти, выготовляючи руску терминологию правничу.

— **О. Михаиля Волошиньского**, гр. кат. пароха и декана въ Стрѣшевцахъ, затвердивъ цѣсарь заступникомъ маршалка рады повѣтовъ въ Старѣмъ Мѣстѣ.

— **Доповненнй выбѣръ** двоухъ членѣвъ до рады повѣтовъ въ Подгайцахъ зъ куріи громадъ сельскихъ розписаный на день 15 н. о. сѣчня 1885.

— **Убийство.** Коменда жандармерии красовой у Львовѣ одержала дня 8 с. м. отъ повѣтовои коменды жандармерии въ Сокали слѣдуючу телеграму: „Нынѣ въ корчмѣ въ Тутурковичахъ збѣстала убита черезъ Россіянъ цѣла родина, окладаючая зъ мужа, жены и дитины.“

— **Въ Стрыганцахъ** коло Стрыи основуея читальня. Статуты подано вже до ц. к. намѣстничества. Яко члены основателѣ подписалися: Николай Бышцакъ, учитель мѣщевый; Тимко Гнатѣвъ, начальникъ громады; Яць Филипѣвъ и Гринъ Федорѣвъ.

— **Зъ Карлова** пишуть намъ: Выдѣлъ читальнй „им. Андрея Воевѣдки“ въ Карловѣ ухваливъ на засѣданю 19 подолоста выслати тов. „Провѣтъ“ у Львовѣ сердечну подяку за даръ 61 книжокъ. Молодою ще читальнею въ Карловѣ завявоу у-прошеннй членами на покровителя новыи парохъ о. Иларій Курпакъ. Мимо великихъ занято, якъ оспоивають на о. пароху (каса громадска, церковна и пожичкова на близько 15.000 зр., наука въ школѣ и дома шо дня опѣву церковного), отъ рѣвно завявоу такожъ и читальнею: шо недѣлѣ и свята приходитъ до читальнй и зарѣванъ членѣвъ до читаня и вытрвалости въ воѣхъ добродѣтеляхъ.

— **Зъ Заболотцѣ** пишуть намъ: Дня 24 подолоста цюполудни збѣравоа выдѣлъ читальнй заболотцкой и уложивъ регуляминъ для членѣвъ. Ухвалено сходитися до читальнй въ зимѣ шо-дня по год. 5 вечеромъ, а на веснѣ и лѣтомъ толькы въ недѣлѣ и свята. Подчасъ вечернй читальня має бути зачинена, а по вечерни до 10 години отворена. Ухвалено вислати читальню въ члены товариствѣвъ „Провѣты“ и „им. Качковского“ и подякувати прилюдно „Провѣтъ“ за дарованнй книжки. Выдѣлъ осповнає на сѣмъ мѣоци той приятный для себе обовязокъ. По обчисленю касы придѣлено заразѣ потребну суму на членской вкладки читальнй для обохъ провѣтнхъ товариствѣвъ, а зъ оставшихъ въ касѣ 5 зр. 17 кр. ухвалено предлатити „Ватѣковичу“ и ще яку газетку. Принято 8 новыхъ членѣвъ, а воѣхъ членѣвъ має читальня 48. — Д. Третьакъ, заступникъ головы читальнй въ Заболотцахъ.

— **Вп Андрѣи Павлишъ** зъ Рудонѣ надболовавъ намъ выказъ падѣленныхъ потерѣвшихъ отъ повени Днѣстра сельныхъ. П. Павлишъ, на котрого руки редакция „Дѣла“ переолала 42 зр. 05 кр., упрооивъ о. декана Комарницкого, чтобы отъ зволѣвъ

